

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Nicolae Marandici în numele inculpatului Vitalie Dilsis și de către avocatul Iurie Bargan în numele inculpatului Veaceslav Ducal, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2019, în cauza penală, în privința lui

Dilsis Vitali XXXXX, născut la XXXXX;

Ducal Veaceslav XXXXX, născut la XXXXX

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 30.06.2015 până la 29.01.2018;

Instanța de apel de la 25.07.2018 până la 28.11.2019;

Instanța de recurs de la 27.03.2020 până la 08.07.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 ianuarie 2018, inculpatul Vitali Dilsis a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. f), i) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicare pedepsei după cum urmează: în baza art. 145 alin. (2) lit. f) și i) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 18 ani; în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an; conform art.84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, i-a fost stabilită, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 18 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință, inculpatul Veaceslav Ducal a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 145 alin. (2) lit. f), i), și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicare pedepsei după cum urmează: în baza art. 145 alin. (2) lit. f), i), Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 16 ani; în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni; conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, i-a fost stabilită, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 16 ani și 3 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de către Natalia Cernei împotriva lui Vitali Dilsis și Veaceslav Ducal, iar asupra cuantumului despăgubirilor urmează să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Acțiunea civilă depusă de către SA „Moldasig”, a fost lăsată t fără examinare.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Veaceslav Ducal împreună cu Vitali Dilsis la 31.01.2015 aproximativ la ora 06.30, aflându-se în fața localului „Vivaldi” amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Ismail, 84 și care este loc public, participând personal și conștient, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate prin săvârșirea acțiunilor care încalcă grosolan ordinea publică, exprimate prin intenția de a manifesta o forță grosolană, bravură și impertinență însoțită de inițierea unui conflict nemotivat cu Viorel Cernei au aplicat acestuia multiplele lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului urmat de maltratarea crudă a acestuia.

În continuare, Veaceslav Ducal acționând împreună și de comun acord cu Vitali Dilsis cu scopul de a ascunde acțiunile sale infracționale, exprimate prin maltratarea crudă a lui Viorel Cernei, înfrângând rezistența ultimului, contrar voinței acestuia, forțat l-au urcat în automobilul de model „Toyota Land Cruiser” n/î XXXXX în acest mod privindu-l de libertate, continuând maltratarea ultimului în automobil.

Ulterior, Veaceslav Ducal împreună cu Vitali Dilsis, în scopul realizării în volum deplin a intențiilor sale criminale, orientate la comiterea omorului lui Viorel Cernei, cu automobilul de model „Toyota Land Cruiser” n/î XXXXX, în care contrar voinței sale se afla ultimul, s-au deplasat prin mun. Chișinău, supunând victima unor suferințe deosebite, exprimate prin continuarea aplicării acestuia mai multor lovituri peste diferite părți ale corpului, acțiuni prin care au cauzat victimei Cernei Viorel conform raportului de constatare medico-legală nr.28D/396 din 15.04.2015> echimozele pe torace, hemoragii în mușchii toracici, fracturile costale, plăgi și echimoze pe față, hemoragie în țesăturile moi a capului, hemoragie subarahnoidană, fractura oaselor nazale, leziune axonală difuză (histologic), trauma cranio-cerebrală manifestată prin leziune axonală difuză a creierului, care au condiționat asfixia mecanică instalată prin aspirație de sânge, în urma cărora Viorel Cernei a decedat. După ce convingându-se, că victima Viorel Cernei este decedată, Veaceslav Ducal împreună cu Vitali Dilsis Ivan, în scopul de a ascunde urmele infracțiunii, cu automobilul de model „Toyota Land Cruiser” n/î XXXXX, s-au deplasat spre localitatea Valea Satului din r-nul Criuleni, unde au abandonat cadavrul Viorel Cernei în fâșia forestieră.

Acțiunile inculpaților Veaceslav Ducal și Vitali Dilsis au fost calificate în baza art. 145 alin. (2) lit. f) și i) Cod penal, *omorul săvârșit cu răpirea persoanei, de două persoane* și în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, *huliganismul, adică acțiunile*

intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite prin aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor, se deosebesc prin cinism și obrăznicie deosebită, săvârșită de două persoane.

3. Nefiind de acord cu decizia pronunțată de către instanța de fond a declarat apel avocatul Vasile Bobeica în numele inculpatului Veaceslav Ducal prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu emiterea unei decizii prin care Veaceslav Ducal să fie achitat din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a indicat că din materialele cauzei nu rezultă că inculpatul Ducal Veaceslav i-a aplicat careva lovituri cu picioarele și cu pumnii peste diferite părți ale corpului victimei. La fel nu este demonstrat faptul că inculpatul a supus victima unor suferințe deosebite. Acuzatorul de stat nu a demonstrat în volum deplin intenția inculpatului. Nu s-a demonstrat faptul că, inculpatul era convins că victima era decedată. La fel, nu este clară concluzia expertului și anume multiplele lovituri aplicate la fața locului puteau fi destule să condiționeze asfixia mecanică instalată prin aspirația de sânge.

Apărătorul a menționat că, învinuirea adusă lui Veaceslav Ducal este bazată pe presupuneri, iar unica în ce ar fi posibil de atras la răspundere pe Veaceslav Ducal este numai infracțiunea prevăzută de art. 323 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Vasile Bobeica, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a subliniat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpații Vitali Dilsis și Veaceslav Ducal au săvârșit infracțiunile imputate lor. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, necătând la faptul că inculpații Vitali Dilsis și Veaceslav Ducal vina nu au recunoscut-o, instanța de apel a conchis că, prima instanță motivat și întemeiat a concluzionat referitor la vinovăția lor în comiterea infracțiunilor imputate. Prima instanță s-a bazat pe următoarele probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, și anume: *declarațiile succesorul victimei Natalia Cernei (Vol.IV, f.d.1-2); declarațiile martorilor Ruslan Josanu (Vol.IV, f.d.3-4), Aliona Bouros (Vol.IV, f.d.5-4), Alexandru Solop (Vol.IV, f.d.7), Victor Popovici (Vol.IV, f.d.10), Anatolie Corcimari (Vol.IV, f.d.11-12), Colei Vladlena (Vol.IV, f.d.13-14), Igor Balica (Vol.IV, f.d.143);*

procesul-verbal de ridicare din 05.02.2015, prin care, au fost ridicate înregistrările video din 31.01.2015 de la localul „Vivaldi” (Vol.I, f.d.31); procesul-verbal de examinare a înregistrărilor video din 07.02.2015 (Vol.I, f.d.33); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din prin care, cet. Vladlena Colei l-a recunoscut pe Veaceslav Ducal că anume el a fost la 31.05.2015 în clubul „Vivaldi” (Vol.I, f.d.43); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie prin care, cet. Vladlena Colei l-a recunoscut pe Vitali Dilsis că anume el a rost la 31.05.2015 în clubul „Vivaldi” (Vol.I, f.d.44); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie prin care, cet. Vladlena Colei l-a recunoscut pe Viorel Cernei că anume el a fost la 31.05.2015 în clubul „Vivaldi” (Vol.I, f.d.45); procesul-verbal din 06.02.2015 privind examinarea descifrărilor convorbirilor telefonice (Vol.I, f.d.70); procesul-verbal de percheziție din 09.02.2015 (Vol.I, f.d.78-79); procesul-verbal de percheziție din 09.02.2015, unde, din automobilul de model „Ford Mondeo” cu n/î GE BH 656 au fost ridicate un cuțit și un hârleț (Vol.I, f.d.94); procesul-verbal de percheziție din 09.02.2015, unde, din apartamentul nr.3, str. Pușkin, 148, s. Cazaclia, au fost depistate și ridicate o scurtă, o pereche de pantaloni și un pulover (Vol.I105-106, f.d.1-2); procesul-verbal de ridicare din 09.02.2015, prin care, au fost i ridicate automobilul de model „Toyota Land Cruiser” cu n/î XXXXX, un pașaport tehnic si o cheie de la automobil (Vol.I, f.d.108); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.02.2015, unde, în urma cercetării automobilului de model „Toyota Land Cruiser” cu n/î XXXXX au fost depistate și ridicate mai multe urme papilare și de sânge (Vol.I, f.d.120-121); procesul-verbal de examinare din 27.02.2015, unde, au fost examinate telefoanele mobile ridicate de la Vitali Dilsis și Veaceslav Ducal (Vol.I, f.d.145); procesul-verbal de ridicare din 10.02.2015, unde, de la Veaceslav Ducal au fost ridicate o scurtă, un pulover și o pereche de pantaloni (Vol.I, f.d.170); procesul-verbal de reconstituire a faptei din 10.02.2015, unde, Veaceslav Ducal a arătat drumul pe care s-a deplasat și locul cu aproximație unde a fost lăsat Viorel Cernei (Vol.I, f.d.173-177); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 14.02.2015, prin care, s-a constatat depistarea cadavrul unei persoane care s-a dovedit a fi Viorel Cernei, precum și bunurile personale ale ultimului (Vol.I, f.d.205-217); procesul-verbal de ridicare din 11.02.2015, prin care au fost ridicate înregistrările video efectuate de pe camerele de luat vederi de la stația PECO „Bemol” de pe str. Nicolae Milescu Spătaru, mun. Chișinău (Vol.II, f.d.3-4); procesul-verbal de examinare din 01.04.2015, prin care, au fost examinate înregistrările video efectuate de pe camerele de luat vederi de la stația DECO „Bemol” de pe str. Nicolae Milescu Spătaru, mun. Chișinău (Vol.II, f.d.5); procesul-verbal de colectare a mostrelor din 18.02.2015, prin care, de la Veaceslav Ducal au fost colectate mostre de sânge și păr (Vol.II, f.d.18); procesul-verbal din 18.02.2015, de colectare a mostrelor, prin care, de la Vitali Dilsis au fost colectate mostre de sânge și păr (Vol.II, f.d.20); raportul de expertiză medico-legală nr.146 din 05.03.2015 (Vol.II, f.d.34-36); raportul de expertiză medico-legală nr.147 din 05.03.2015 (Vol.II, f.d.39-41); raportul de expertiză medico-legală nr.149 din 05.03.2015, (Vol.II, f.d.42-43); raportul de

expertiză medico-legală nr.28D/396 din 15.04.2015 (Vol.II, f.d.72-85, 86-81); raportul de expertiză psihiatrică nr.36 s -2015 din 16.06.2015 (Vol.II, f.d.182-184); raportul de expertiză psihiatrică nr.37 s - 2015 din 16.06.2015 (Vol.II, f.d.186-188); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie unde a fost recunoscut cet. Veaceslav. Ducal de către Oleg Trofimov (Vol.III, f.d.10); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie unde a fost recunoscut cet. Vitalie Dilsis de către Oleg Trofimov (Vol.III, f.d.11).

Astfel, analizând probele cercetate în ședința instanței de apel și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe analizate, instanța de apel a constatat că ele demonstrează cu certitudine vina inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate și care combat argumentele declarate de către apărare.

Instanța de apel a subliniat că, acțiunile inculpaților prin conținutul lor s-au deosebit prin obrăznicie deosebită, deoarece ei fiind în număr de două persoane, au aplicat violența fizică față de Viorel Cernei, care s-a materializat prin aplicarea loviturilor cu mâinile și picioarele.

În acest sens, instanța de apel a respins argumentele apelantului precum că, prima instanță nu a constatat prezența elementelor infracțiunii în acțiunile inculpaților în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal față de partea vătămată Viorel Cernei.

Referitor la argumentul apărării precum că, la administrarea probelor de către acuzatorul de stat a avut loc cu încălcarea normelor legale și care nu confirmă faptul că inculpații au comis infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. f) și i) Cod penal, instanța de apel l-a respins ca fiind neîntemeiat, or, în cadrul examinării cauzei penale atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel s-a constatat cu certitudine că anume inculpații au comis infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. f) și i) Codul penal, iar careva încălcări de procedură la colectarea probelor nu au fost stabilite.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a apreciat critic declarațiile lui Veaceslav Ducal ce țin de faptul că el nu a contribuit la comiterea omorului față de Viorel Cernei, or el încă de la început a acceptat în mod tacit acțiunile ilegale ale lui Vitalie Dilsis atunci când l-a urcat cu forța în automobil pe Viorel Cernei, a văzut cum Vitalie Dilsis îi aplica lovituri lui Viorel Cernei în timp ce se deplasau și a întreprins toate acțiunile necesare pentru a transporta victima în fâșia forestieră împreună cu Vitalie Dilsis. Iar faptul care a fost invocat că el avea careva frică de Vitalie Dilsis este una neîntemeiată, or, însăși inculpatul Veaceslav Ducal a declarat că îl cunoaște pe Vitalie Dilsis din copilărie, sunt prieteni și el singur a acceptat invitația ultimului de a veni în localul „Vivaldi”, pentru a consuma băuturi alcoolice.

Astfel, în cazul în care Veaceslav Ducal avea careva frică de Vitalie Dilsis, urma să refuze invitația cunoscând care este comportamentul acestuia când este în stare de ebrietate.

Le fel, instanța de apel a reținut că, după ce s-a despărțit de Vitali Dilsis, Veaceslav Ducal nu a întreprins nicio măsură pentru a anunța poliția despre acțiunile legale ale lui Vitalie Dilsis și nu a solicitat de la organele de drept întreprinderea a careva măsuri în vederea protecției lui și a membrilor familiei sale, dacă a menționat că îi era frică de ultimul, prin ce se probează încă o dată faptul acceptării tacite a tuturor acțiunilor ilegale ale lui Vitali Dilsis.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, poziția luată de inculpatul Veaceslav Ducal este una de apărare făcută cu scopul de a se eschiva de răspunderea penală pentru fapta comisă. Simpla invocare că el nu a comis infracțiunea imputată nu poate să combată totalitatea probelor prezentate de învinuire care cu certitudine indică la fapta că anume Veaceslav Ducal împreună cu Vitalie Dilsis au comis infracțiunea imputată lui. Elementul constitutiv că, inculpatul Veaceslav Ducal a comis infracțiunea se deduce din comportamentul inculpatului în urma infracțiunii săvârșite.

De asemenea, instanța de apel a respins argumentul invocat de apărarea precum că raportul de expertiză medico-legală nr.28D/396 din 15.04.2015 este unul neclar, or, potrivit acestui raport de expertiză medico-legală s-a constatat cu certitudine că, moartea cet. V. Cernei a survenit în rezultatul asfixiei mecanice instalate prin aspirație de sânge, condiționată de trauma craniu-cerebrală manifestată prin leziune axonală difuză a creierului. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat: plăgi și echimoze pe față, hemoragii în țesuturile moi a capului, hemoragie subarahnoidiană, fractura oaselor nazale, leziune axonală difuză (histologic) - leziuni care au apărut la lovire cu un corp contondent dur și în asociere au cauzat o stare periculoasă pentru viață se califică ca vătămare corporală gravă; - echimozele pe torace, hemoragii în mușchii toracici, fracturile costale au apărut la lovire cu un corp contondent dur, cu 3, 4 ore până la deces și se califică ca vătămare corporală medie. La cercetarea toxico-chimică în sângele cadavrului V. Cernei alcool etilic s-a depistat 2,34 %, cantitate ce corespunde stării de ebrietate medie. Moartea a survenit până la nimerirea corpului în fâșia forestieră. Leziunile corporale au fost cauzate cu un obiect contondent dur (pumn, piciorul încălțat, piatră, etc.). Leziunile din regiunea toracelui au fost cauzate cu 3, 4 ore până la deces. Loviturile au fost cauzate cu o putere suficientă pentru a învinge rezistența țesuturilor umane. Victima nu putea să-și cauzeze asemenea leziuni desinestătător. Excoriațiile de pe mâna dreaptă puteau să apară în urma luptei corporale. Între leziunile corporale din regiunea craniu-facială și cauza de deces este o legătură causală directă (Vol.II, f.d.72-85, 86-81).

Astfel, toate argumentele invocate de apărare sunt neîntemeiat și au scopul de a duce la o interpretare greșită a împrejurărilor materiale ale unui fapt.

Cu referire la argumentul invocat de apărare referitor la poziția în care a fost depistată victima care contravine cu declarațiile inculpaților, instanța de apel -a respins ca fiind neîntemeiat, or, reieșind din materialele cauzei s-a constatat cu certitudine că inculpații la data de 31.01.2015, ora 06:30, se aflau în stare de ebrietate alcoolică avansată și prin urmare declarațiile acestora urmează a fi apreciate critic depuse cu scopul de a se eschiva de răspunderea penală pentru faptele imputate lor și care au fost dovedite cu certitudine în baza probelor pertinente și concludente examinate atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel.

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a constatat că, instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunile săvârșite de către Veaceslav Ducal și Vitali Dilsis, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave și excepțional de grave. Circumstanțe atenuante sau agravante conform prevederilor art. 76 și 77 Codul penal, nu au fost stabilite.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, instanța de fond corect a conchis că inculpaților Veaceslav Ducal și Vital Dilsis i trebuie să poarte răspundere penală pentru faptele săvârșite în condițiile sus-indicate și a considerat că îndreptarea și reeducarea lui este posibilă doar cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Iurie Bargan în numele inculpatului Veaceslav Ducal care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea integrală a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei penale de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale, apărătorul indică că, instanța de apel nu a dat un răspuns clar tuturor argumentelor invocate în cererea de apel, și anume: calificarea greșită a faptelor comise de către inculpat, ori acestea cad sub incidența prevederilor art. 323 alin. (1) Cod penal, calificativul agravant „de două sau mai multe persoane” nu a fost supus cercetării și nu s-a menționat cu exactitate cine a pricinuit vătămrile fatale; nu a fost audiat expertul Alexandru Hăbășău pentru a explica concluziile din raportul de expertiză medico-legală nr. 28D/396 din 15 aprilie 2015; nu s-a stabilit contradicțiile cu referire la locul și poziția în care victima a fost găsită.

În rest recurentul invocă dezacordul cu aprecierea probelor.

5.1. Împotriva deciziei declară recurs inculpatul Vitalie Dilsis și Nicolae Marandici în numele inculpatului și care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 4) și 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

În susținerea solicitărilor, recurenții susțin că, inculpatul V. Dilsis i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, or, cauza a fost examinată în lipsa acestuia, iar odată extrădat din Ucraina nu a avut posibilitatea de a participa în ședințe, din motiv că dosarul a fost transmis de la un complet de judecată la altul și ultimul nu a fost citat.

Mai mult, inculpatul susține că a înaintat cerere de apel în ședința instanței de apel, dar aceasta nu a fost examinată de către instanță.

De asemenea, inculpatul susține că nu a primit decizia în limba pe care o posedă, deoarece nu este vorbitor de limba română.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de către recurent.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

6.1. Astfel, Colegiul penal cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Iurie Bargan în numele inculpatului Veaceslav Ducal atestă că din

conținutul cererii de recurs se deduc temeiurile prevăzute de pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, având în vedere că apărătorul critică vinovăția inculpatului, considerând că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, solicitând ca să fie dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

Analizând motivele indicate în textul recursului, Colegiul penal sesizează că de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele inferioare, considerând că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc cu certitudine că faptele incriminate în actul de învinuire a fost comis de către Veaceslav Ducal, or, apăsarea menționează că nu au fost prezentate probe care să demonstreze prezența în acțiunile inculpatului calificatul „*de două sau mai multe persoane*”, cine a pricinuit vătămările fatale, iar expertul Alexandru Hăbășău nu a fost audiat în ședința de judecată.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că, procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanța de apel, de competența căreia este stabilirea stării de fapt. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă.

Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept.

Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare.

Cu referire la alegațiile apăsării precum că, instanța a admis o eroare gravă de fapt, Colegiul penal în această ordine de idei specifică că, pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat soluția cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Însă, verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de către recurent, Colegiul penal le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește indubitabil din probele acumulate și că, la caz, nu a fost comisă nicio gravă eroare de fapt de

către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii atacate și adoptarea unei alte soluții.

Sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (*persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea*).

Astfel, Colegiul penal conchide că, din materialele cauzei rezultă că sentința primei instanțe prin care a fost constatată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. f), i) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost atacată cu apel de către avocatul Vasile Bobeica în numele inculpatului Veaceslav Ducal, prin care de asemenea a indicat lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor imputate. În acest sens, Colegiul penal face trimiterea la partea descriptivă a deciziei motivate, care a dat un răspuns clar în acest sens, iar instanța de recurs întru evitarea unor repetări inutile este în drept să reia argumentele instanței de apel.

Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o Curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO Perez c. Franței*).

De asemenea, instanța de recurs ordinar respinge ca fiind neîntemeiată alegația apărătorului precum că, instanța de apel urma să audieze expertul Alexandru Hăbășău pentru a explica concluziile din raportul de expertiză medico-legală nr. 28D/396 din 15 aprilie 2015, or, instanța de apel just a indicat că raportul nominalizat este unul corect și clar, iar alegațiile apărării au scopul de eschivare de la răspundere penală a inculpatului (*vezi pct. 4.1. din prezența decizie*).

Astfel, Colegiul penal analizând materialele cauzei în raport cu decizia contestată conchide că, decizia recurată a fost motivată plenar și consecvent în baza materialelor cauzei prin prisma legislației pertinente.

Mai mult, Colegiul penal susține că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a

expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare corespunzătoare rigorilor și exigențelor cuprinse în art. 6 CEDO.

Motivarea deciziei indică concret concluzia instanței de apel și susține soluția condamnării inculpatului fapt reflectat clar în dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2019.

Astfel, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii procesual penale, ea fiind legală, argumentată și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

6.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Nicolae Marandici în numele inculpatului Vitalie Dilsis și ultimul, Colegiul penal remarcă că, recurenții indică temeiurile de casare a deciziei instanței de apel prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4) și 6) Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal ținând cont de dispozițiile acestor temeiuri, conchide recursul declarat urmează a fi respins ca fiind neîntemeiat.

În acest sens, instanța de recurs ordinar menționează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când judecata a avut loc fără participarea inculpatului, precum și a apărătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii (pct. 4) și instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (pct. 6).

Mai întâi de toate, Colegiul penal remarcă faptul că, sentința primei instanțe din 19 ianuarie 2018, nu a fost atacată cu apel de către inculpatul Vitali Dilsis sau de către avocatul acestuia.

Iar argumentul precum că, acesta nu a participat la ședințele de judecată, deoarece nu a fost citat legal, Colegiul penal îl respinge ca fiind nefondat, or din materialele cauzei se demonstrează faptul că inculpatul după ce a fost extrădat din Ucraina a fost plasat în penitenciarul 13-Chișinău, fiind citat prin intermediul administrației acestei instituții de detenție, pentru a participa la judecarea cauzei sale în apel.

Însă, inculpatul refuza să fie escortat în ședințele de judecată, fapt demonstrat prin procesele-verbale de refuz al deținutului pentru deplasare (vezi f.d. 77, 116, f.d. 142, vol. V), precum și prin cererile acestuia de refuz (vezi f.d. 70, 117, 137, 143, vol. V).

Astfel, în acord cu prevederile art. 321 alin. (6) Cod de procedură penală, instanța de judecată corect a decis judecarea cauzei în lipsa inculpatului, având în vedere că acesta neîntemeiat refuza să se prezinte în ședințele de judecată.

În acest sens, din materialele cauzei se demonstrează că la ședințele de judecată a participat apărătorul inculpatului, care a avut un rol activ în proces și a apărat interesele inculpatului.

De asemenea, prin procesele-verbale al ședinței de judecată din 15.04.2019, 17.09.2019, 08.10.2019 se demonstrează faptul că inculpatul și avocatul acestuia (Tatiana Lepădatu 15.04.2019 și Nicolae Marandici în celelalte ședințe) s-au prezentat în ședința de judecată, fiind înștiințați despre întrerupere pentru pronunțare pentru data de 05.11.2019, însă inculpatul neîntemeiat nu s-au prezentat, iar avocatul acestuia a fost prezent în ședința de judecată (vezi f.d. 136, vol. V).

La 21.11.2019 și 28.11.2019, atât inculpatul cât și avocatul acestuia s-au prezentat în ședințele de judecată, astfel că în ședința din 28.11.2019 a fost pronunțat dispozitivul deciziei (vezi f.d. 144-149, vol. V).

Astfel, în urma celor menționate mai sus Colegiul penal ajunge la concluzia că instanța de apel a respectat dreptul la un proces echitabil sub garanțiile acestei instituții.

Or, în urma analizei principiilor și garanțiilor procesului echitabil, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a conchis că este posibil, în anumite circumstanțe excepționale, de a admite ca un proces penal să se desfășoare în absența acuzatului. Ar trebui, în acest caz, ca autoritățile, în pofida eforturilor lor, să fi fost incapabile să notifice acuzatului citația de înfățișare sau că această modalitate de a acționa să fi corespuns necesității unei administrări corecte a justiției (*Colozza c. Italiei din 12 februarie 1985, par. 28*).

Potrivit art. 321 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul judecării cauzei în lipsa inculpatului, participarea apărătorului și, după caz, a reprezentantului lui legal este obligatorie. Astfel, la examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului, realizarea principiului contradictorialității se manifestă în activitatea apărătorului, care urmează să folosească toate pârghiile posibile și să prezinte toate probele și argumentele existente, care ar asigura o apărare eficientă, având un rol activ în cadrul procesului.

Astfel, instanța de recurs ordinar respinge ca fiind neîntemeiate alegațiile inculpatului precum că acestuia i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, or din materialele cauzei și deciziile contesta se demonstrează contrariul.

În continuare, Colegiul penal ține să indice faptul că, nu se va expune asupra celorlalte alegații din cererea de recurs, or, inculpatul nu a folosit calea de atac apelul.

În acest sens, Colegiul subliniază că, instanța de apel în cauza respectivă nu a examinat legalitatea și temeinicia solicitării apărării prin care a indicat că dorește să fie examinat apelul declarat de către avocatul Vasile Bobeica în numele lui Veaceslav Ducal prin extindere, însă nu a depus o cerere de apel în acest sens, adică nu poate fi

vorba despre o examinare în fapt și în drept a hotărârii atacate, ceea ce înseamnă că nu se verifică fondul cauzei.

De asemenea, Colegiul penal reamintește că, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

În acest sens, Colegiul penal remarcă că, părțile implicate în proces trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat atât de inculpat.

Urmare, celor expuse mai sus, recursul urmează a fi declarat inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Nicolae Marandici în numele inculpatului Vitalie Dilsis și de către avocatul Iurie Bargan în numele inculpatului Veaceslav Ducal, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Dilsis Vitali XXXXX și Ducal Veaceslav XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **07 august 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan